

Сайыннапар эйгэни тэрийи

Сайыннапар эйгэни тэрийи уерэх тэрилтэтин улэлиир хайысхатынан, о5о сайдытынан, саабынан, илдэ сылдыар омугун култууратынан уратылаах буолар. Ол курдук о5о сада, о5о сайдар киинэ, чааынай о5о тэрилтэтэ, уратылаах о5о сылдыар эйгэтэ тус туспа сайыннапар эйгэни олохтуулар. Онон бу тэрилтэ сайыннапар эйгэтин ис (интерьер) уонна тас (экстерьер) кестуулэринэн кини укулаатын, иитэр-сайыннапар улэтин ситимин, о5ону иитэр култууратын быьарыхха сеп. Билинни кэмнэ сайыннапар эйгэни оноруу тус-туспа киэбинэн барар: тэрилтэ ис-тас кестуутэ биир истииллээх, биир эмэ сахалыы хос, туона, норуот култууратын кердерер кыра музей, муннук буолуохтарын сеп. Ол гынан баран аныгы ирдэбил быьытынан бу киэптэр о5о хамсыыр-имсиир, суурэр-кетер, чинчийэр, бэйэтэ тутан-хабан оонньуур, онорор кыабын хааччахтаабат уларыта-тэлэритэ тутуохха септеех гына тэриллэллэр.

Сайыннапар эйгэни тэрийэргэ манньк ирдэбиллэр тураллар:

— о5о кенуллук арыллан оонньуур, сайдар, керер-билэр дьобура абыллар, сайдар эйгэтин тэрийи;

— о5о доруобуйатыгар куттала суох усулубуйаны оноруу;

— матырыяалы, ену туттууга норуот култууратыгар, керуутугэр олобуруу, кэрэ эйгэтигэр киллэри;

— о5о уерэ-кете, дуобуйа сылдыар, тутан-хабан билэ-кере сатыыр, чинчийэр усулубуйатын тутууу;

— о5о5о тийимтиэ, чугас, кэбэ5эстик, чэпчэкистик уларыта тутарга септеех малы-салы, оонньууру, туттар сэби-сэбиргэли туьаны.

Сайыннапар эйгэ5э киирэр:

— Дьиз таа «Тусаа»: «Куех туона» (о5о дьаарбайар, оонньуур тэлгэьэтэ); «Туьулгэ» (о5о-аймах, дьон-сэргэ тэрэьиннэри ытар сирэ); «Оонньуур туона» (о5о суурэр-кетер, чинчийэр сирэ).

1) дьиз ис кестуутэ: о5ону керсер киирэр сир, керудуер; о5о сылдыар, сайдар эйгэтэ (белехтер хосторо); кэрэ эйгэтин хоьо; оонньуур, сайыннапар, чинчийэр, айар-тутар туона.

2) эти-сиини эрчийэр туона.

Сайыннапар эйгэ керунэ, ис хоьооно о5о тэрилтэтин улэлиир хайысхатынан араас керуннээх киэбинэн оноьулар. О5о сылдыар дьизэтин бутуннуутун ис-тас кестуутэ, оноьуута, ене-тутула, ойуута-бичигэ, оноьулар матырыяала

саха норуотун керуутугэр, култууратыгар олобулар, киирэр аантан оҕо орто дойдуга эйгэтигэр киирбитин кэрэбэлиир.

